

Na wschodzie.

Od dawna już krążące wiadomości o mającej się rozpocząć ofensywie bolszewickiej, wreszcie ziściły się. Dnia 19 marca rozpoczął się atak. Od kilku

punktów, wojska bolszewickie skoncentrowane przed Kamieńcem Podolskim miały uderzyć na Wierchowiec, zająć Nową Uszycę i zaatakować Kamieniec Podolski.

Pierwsze ataki rozbiły się o żelazny pierścień

u przeprawy przez rzekę Zbrucz. Tutaj chociaż chwilowo wojskom bolszewickim udało się wdrzeć na lewy brzeg rzeki, zostali jednak znakomitym kontratakiem odrzuceni. Drugim punktem zacieklej walki była linia Derażni i Satyczowa.

Walki trwają jeszcze, i znaczą się wielkim zwycięstwem naszych wojsk. Żołnierz nasz twardy, i odważny do ostatecznych granic odpiera mężnie wszystkie ataki, zadając atakującym cios po ciosie. Wojska bolszewickie, które w ostatnich godzinach zjawiają się na froncie, są już zdemoralizowane niepowodzeniem. Z drugiej strony część wojsk frontowych musi tworzyć tak zwane armie pracy, obsługujące zakłady przemysłowe na tyłach armii i koleje dla przewożenia transportów wojskowych. Niemalże kłopot też ma dowództwo wojsk bolszewickich z tworzącymi się na Ukrainie bandami, które niepokoją tyły wojsk sowieckich i stają się z dnia na dzień groźniejsze dla utrzymania względnego spokoju wśród formacji pozafrontowych.

Dzisiaj już nasze wojska dźwierzają pełną inicjatywę w swym ręku, tak, że sytuacja jest już zupełnie jasna.

Równocześnie z akcją wojenną toczy się akcja celem nawiązania rokowań pokojowych. Wysyłane noty komisarza spraw wewnętrznych sowieckiej Rosji została przez Polskę rozpatrzona, w ostatnich dniach wysłano odpowiedź wyznaczającą czas i miejsce rokowań. Na to Cziczerin odpowiedział, że zgadza się na rozpoczęcie rokowań, wprowadzając jednak pewne korekty tak, że propozycje bolszewickie, dotyczące się 1) niezwłocznego zawieszenia broni na całym froncie; 2) przeniesienia konferencji pokojowej z Borysowa do Estonii, świadczą o chęci nadania sobie pozorów zwyciężkiej, a przynajmniej niepokonanej w walce, skoro na życzenie bolszewi-

Na wschodzie: Sztab IV. bryg. Leg. przed kwaterą, na froncie bolszewickim

nastu dni toczą się silne walki na przestrzeni przeszło 600 klm. Wojska sowieckie w ostatnim roku gruntownie zreorganizowane, zgromadzone wielkie zapasy amunicji i środków technicznych. Po rozbiciu armii Denikina i zlikwidowaniu frontu denikinowskiego przez bolszewików, oswobodzili oni znaczne siły, przerzucili na front polski. Bolszewicy wzięli się do ofensywy z niesłychaną energią. Na front ściągnęli wszystkie stojące do dyspozycji dywizje, a nadto zgromadzili poważne rezerwy w punktach węzłowych kolei, aby je móc doprowadzić na front.

Polskie naczelne Dowództwo wiedziało o przesunięciach wojsk i przez akcję wypadową, starało się koncentracji bolszewików przeciwdziałać.

Szczególne silne walki rozwinęły się na froncie podolskim gen. Iwaszkiewicza, gdzie nieprzyjaciel zgromadził znaczne siły, wyposażając je ciężką artylerią i amunicją. Plan nieprzyjacielski, jak świadczą przejęte przez nas dokumenty był następujący:

Główne uderzenie miało się rozpocząć na odcinku między Jemilczynem a Siedami. Dywizje piechoty nieprzyjacielskiej miały uderzyć na Nowogród wołyński, a równocześnie po przełamaniu naszej linii od Nowogrodu wołyńskiego na północ, przez ewentualnie uzyskany przełom wysłać w głąb naszej linii masy kawalerii. Masy te po dotarciu do Korez miały na tyłach naszej armii wywołać zamieszanie i otoczyć cofające się wojska polskie. Druga część kawalerii miała podejść pod Równę i przeciąć za wszelką cenę linię kolejową, łączącą front wołyński z frontem podolskim, to jest trakt kolejowy Równa-Szepetówka. Na południe od wyżej wymienionych

Na wschodzie: Rozdawanie posiłku południowego na pozycji 13 p. p.

naszych wojsk, które wszędzie kontratakami odrzucały nieprzyjaciela. Gwałtowne walki prowadzono

ków obrałoby się Estonię za punkt spotkania się delegatów. Rząd polski nie zgodził się na zawie-

Karabin maszynowy ostrzeliwujący nieprzyjaciela na odcinku 5 komp. 13 p. p.

Obsada reduty na odcinku 5 komp. 13 p. p.

Na wschodzie: